

Mezinárodní tým odborníků WeForest vypracoval pro Pařížskou konferenci o klimatu dokument, v němž shrnuje důležité funkce lesa a zdůrazňuje pozitivní efekt živého lesa na klima a hydrologii povodí. Doc. J. Pokorný, spoluautor tohoto dokumentu, uvádí: „Lesy čistí vodu a na úrovni povodí, regionů i kontinentů **zásadně ovlivňují dostupnost vody a regulaci teploty v krajině**. Nové vědecké závěry ukázaly, že lesy mají větší význam, než se dosud myslelo. Jejich fungování lze ovlivnit způsobem péče a lze dosáhnout výrazných zlepšení z hlediska dostatku vody v krajině i fungování klimatu.

Lesy jsou zásadně významné v pěti procesech:

- podporují vznik srážek,
- stromy a lesy jsou přirozené chladicí systémy; zalesněné povrchy ve venkovské krajině mohou být v létě až o 20 °C chladnější než otevřená místa a zemědělské plochy,
- generují toky vzduchu a vlhkosti, přitahují vzdušnou vlhkost z oceánů do vnitrozemí,
- zlepšují infiltraci vody do půdy, přispívají k zásobování podzemních vod, redukují významně výpar vody z půdy a podporují rozvoj půdní fauny,
- regulují vodní toky, tlumí extrémní odtoky.

Zachování a ochrana lesních porostů jsou nejvhodnější cestou k zajištění dostatku vody a doplňování spodních vod, tlumení ztráty vody odtokem a erozí v krajině. I když se les v obou parcích mírně méně, mírně více, obnovuje, bude trvat minimálně desítky let, než se obnoví jeho hydrologické funkce. Za jak dlouho se obnoví ekosystém, ve kterém byly i 400 let staré stromy?“

6. Dlouhodobá ztráta porostního klimatu v řádu krajiny je nenahraditelná. Aktuálně je násobena kolísáním klimatu zvláště po roce 2000 (dlouhá období vysokých teplot spojená s nízkými srážkami, nízké zimní srážky, prodloužení vegetační periody včasným nástupem jara). Bernsteinová a kol. (2015) uvádí nárůst teploty v dubnu na Šumavě až o 4 °C za období 1978-2011. Lze si to vysvětlit ztrátou smrkových porostů, které chladí na jaře, než se olístí další vegetace. **V současné době tvoří bezzásahová území zrcadlově souvislou přeshraniční plochu 25 tis. ha, z toho je 11 tis. ha kůrovcových souší.**

Závěry ve vztahu k novele zákona č. 114 /92 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „Novela“

1. Dlouhodobý cíl citovaný v § 15 zákona je dosavadním vývojem zcela zpochybněn. IUCN trvá na min. 75% podílu území NP kategorie II ponechat přírodě. Tento kategorický požadavek přednesl na konferenci České národní parky 21. 9. 2016 v Praze místopředseda IUCN A. Sovinc. Takto vyžadovaný a státní správou ochrany přírody ČR přijatý cíl, navíc nyní právně kodifikovaný v zákoně, není relevantní pro všechny NP, opomíjí rizika a jejich důsledky, zvláště v horských smrčínách NPŠ (postup v NP Krkonoše je odlišný, a proto málo konfliktní - kategorie V dle hodnocení IUCN).

2. Novela není jen o čtyřech dosavadních národních parcích, ale i o národních parcích budoucích. Nový potenciál několika dalších národních parků (5+) byl deklarován na výše uvedené konferenci za přítomnosti všech relevantních orgánů ochrany přírody a krajiny a nevládních organizací zabývajících se ochranou přírody, nejen z ČR. Je paradoxem, že mezi uvažovanými návrhy jsou i Jeseníky a Beskydy. Obě pohoří s dominancí smrčín, navíc pramenné oblasti velkých řek. Oblast je již století zatížena emisemi škodlivin z Ostravska a Polska, které trvají a dle našeho názoru jsou hlavní příčinou rozpadu smrkových porostů na severní Moravě až po Prostějov, ale i v severozápadní části Slovenska. Zde leží primární úkol k řešení pro MŽP. Rozpad smrčín je urychlován důsledky kolísání klimatu.

3. Novela přenáší rozhodující opatření pro směřování režimu v národních parcích do výhradní pravomoci MŽP, po schválení Novelu tak budou národní parky zcela mimo rozhodování Parlamentu ČR.

4. Novela omezuje zřetelně a cíleně pravomoci zainteresovaných obcí i krajů.